

**Základní škola a Mateřská škola Ryžoviště,
okres Bruntál, příspěvková organizace**

**Školní vzdělávací program
školní družiny
ve šk. roce 2025/2026 :**

OBSAH:

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání
3. Materiální, personální, ekonomické a BOZ podmínky ke vzdělávání
4. Podmínky přijímání, průběhu a ukončení vzdělávání
5. Konkrétní cíle vzdělávání
6. Obsah vzdělávání - všeobecný
7. Obsah vzdělávání - konkrétní

V Ryžovišti, 28/8 2012

Platný od 1/9 2006

Aktualizace 26/8/2014

26/8/2015

30/8/2016

28/8/2017

30/8/2018

29/8/2019

25/8/2022

28/8/2024

28/8/2025

zpracoval:

Mgr. Jan Franek, v.r.

Vychovatelka ŠD :

v.r. Lucie Patřmanová.

1. Identifikační údaje

Adresa školy	Rýmařovská 282, 793 56 Ryžoviště
IČ	70985391
Bankovní spojení	27-8943070217/0100
DIČ	CZ70985391
Telefon/fax	554 286 037, 739 053 844
E-mail	zsams.ryzoviste@email.cz
Adresa internetové stránky	www.skola-ryzoviste.cz
Právní forma	příspěvková organizace
Obchodní rejstřík	organizace zapsána v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu Ostrava, oddíl Pr, vložka č. 178
Zařazení do sítě škol	30/1/1996
Zřizovatel	Obec Ryžoviště právní forma: obec IČ: 00296325 Náměstí Míru 105, 793 56 Ryžoviště
Součásti školy	Základní škola, sídlo ul. Rýmařovská 282, IZO: 102 008 124 Mateřská škola, sídlo ul. Nemocniční 140, IZO: 150 005 008 <u>Školní družina, sídlo ul. Nemocniční 140,</u> <u>IZO: 119 500 663</u> Školní jídelna, sídlo ul. Nemocniční 140, IZO: 150 005 016 Školní jídelna – výdejna, sídlo ul. Nemocniční 140, IZO: 174 106 874
IZO ředitelství	600 161 734

Školní družina je zřízena jako součást Základní školy a Mateřské školy Ryžoviště, okres Bruntál, příspěvková organizace.

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není však pokračováním vyučování, jejím hlavním posláním je zabezpečení odpočinku, rekreace a zájmové činnosti žáků. Kromě funkce výchovně vzdělávací plní funkci sociální – dohled nad žáky před a po skončení vyučování.

ŠD úzce spolupracuje s mateřskou školou, která je také součástí základní školy.

Zpracoval ředitel školy ve spolupráci s vychovatelkou školní družiny.
Provozní řád a vnitřní řád ŠD je v souladu s požadavky zřizovatele.

2. Obecná charakteristika podmínek vzdělávání

2.1. Délka a časový plán vzdělávání

Účastník školního vzdělávání, v tomto případě žák školní družiny, je přijímán zpravidla na dobu jednoho školního roku na základě přihlášky, kterou odevzdá jeho zákonný zástupce. Žák má právo kdykoli docházku do ŠD přerušit či ukončit, na základě písemné žádosti rodičů, doručené vychovateli.

Vzdělávání v ŠD je poskytováno žákům 1. - 5. ročníku. Oddělení ŠD se řídí skladbou zaměstnání tak, aby v ní byly zastoupeny všechny formy vzdělávání.

2.2. Formy zájmového vzdělávání

Školní družina organizuje především pravidelnou činnost oddělení. Zde se střídají činnosti zájmové, odpočinkové a spontánní.

1. Zájmové činnosti

- estetické (kreslení, modelování, zpěv, tanec, zapojení do výtvarných soutěží)
- pracovní (práce s různými druhy materiálů, lepení, stříhání, skládání)
- stolní hry, deskové hry, karetní hry,
- kolektivní hry (s míčem, na školní zahradě)
- individuální zaměstnání (vedení k samostatnosti, organizace práce)

2. Odpočinkové činnosti

- odstraňování únavy žáků z vyučování, relaxace
- poslech četby
- klidové hry v odpočinkové zóně
- práce s dětskými knihami a časopisy
- relaxační cvičení

3. Spontánní činnosti

- sportovní (cvičení v tělocvičně, na školní zahradě, na sněhu)
- soutěživé a kolektivní hry
- pobyt na v přírodě
- potlačování nevhodného chování

4. Příležitostné akce

- seznamovací přespávačka
- výlety
- besídky
- návštěvy sauny

2.3. Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina má jedno oddělení pro žáky 1. – 5. ročníku.
Ve školním roce 2025/2026 je zapsáno 22 žáků.

3. Materiální, personální, ekonomické podmínky ke vzdělávání, podmínky k ochraně zdraví a bezpečnosti

3.1. Materiální podmínky

ŠD využívá pro svou činnost vlastní prostory, jedná se o dvě místnosti v přízemí budovy na Nemocniční ulici. Žáci mají dále k dispozici šatnu a WC.
Mohou využívat školní tělocvičnu, školní zahradu a v budově školy místnost s klavírem a Orfovým instrumentárem a třídu s počítači. Do prostor školy vstupují žáci jen za dozoru p. vychovatele, který odpovídá za bezpečnost i za majetek školy.

Prostory ve ŠD jsou přizpůsobeny různým činnostem, jsou různě členěné a umožňují odpočinek i aktivitu individuální i skupinovou.
Hry a hračky jsou umístěny v dosahu dětí, jejich užívání je samoobslužné, děti jsou však povinny zacházet s nimi citlivě a hospodárně a po skončení hry je ukládat zpět na místa. V případě, že dojde k úmyslnému poškození nebo zničení zařízení ŠD, je viník (resp. jeho zákonný zástupce) povinen škodu uhradit.

Sledování filmů je do programu ŠD zařazováno promyšleně, jsou vybírány s ohledem na jejich další využití – např. j. motivace k výtvarnému vyjádření nebo navození hovoru na určité téma či k dramatizaci apod.

Všechny prostory pro pobyt žáků v ŠD odpovídají vyhlášce MZ č. 108/2001 Sb. Vybavení školní družiny je pravidelně doplňováno a obměňováno. Přihlíží se zejména k požadavkům a zájmům žáků.

3.2. Psychosociální podmínky

Výchovný program školní družiny je zaměřen na citovou, rozumovou a společenskou výchovu, na rozvoj znalostí, dovedností a tvořivých schopností. Individuálním přístupem se snažíme u dětí upevňovat sebedůvěru, sebekontrolu, vedeme děti k samostatnosti zodpovědnosti, úctě k dospělým, spolužákům i k sobě samým. Společnými činnostmi vedeme děti ke kamarádství, zdravému způsobu života. Rozvíjíme a posilujeme osobnost dítěte. Potlačujeme naopak projevy vulgárního a agresivního chování.

3.3. Organizace chodu

Provoz školní družiny je stanoven takto:

Ranní: od 6:55 do 7:55

Odpolední: 11:35 – 15:00

O provozu školní družiny v době prázdnin rozhoduje ředitel školy po předchozím průzkumu zájmu rodičů o umístění dítěte ve ŠD. V případě malého počtu přihlášených žáků nebude ŠD ani MŠ v provozu. Tato skutečnost bude projednána se zřizovatelem a rodičům v předstihu oznámena.

Žáky 1. třídy vyzvedává vychovatelka po skončení 4. vyučovací hodiny a odchází společně do ŠD. Děti z 2. - 5. ročníku přecházejí do oddělení ŠD pod dohledem učitelů školy.

Žáci odcházejí ze školní družiny v doprovodu určené osoby nebo sami (určuje zákonný zástupce formou písemného sdělení v Zápisním lístku).

3.4. Řízení školní družiny

Výchovný proces ve školní družině řídí vychovatelka ve spolupráci s ředitelem školy. Ten zodpovídá za personální obsazení. Evaluaci výchovné práce provádí ředitel školy (pozorování, hospitace, kontroly apod.) a vychovatelka.

3.5. Personální zajištění

Ve školní družině zajišťuje zájmové vzdělávání p. ředitel a vychovatelka. Celoročně připravuje pro žáky řadu zajímavých činností, pomáhá jim při řešení problémů, důležitá je vzájemná komunikace a důvěra. Spolupracuje těsně s ostatními učiteli školy, je podřízena řediteli školy.

Úklid, údržbu a bezproblémový chod ŠD po technické stránce zajišťuje vychovatelka ve spolupráci se školnicí, příp. ředitelem školy.

Vychovatelka je plně kvalifikována, s částečným úvazkem 0,7.

3.6. Ekonomické podmínky

Většina hlavní činnosti ŠD je financována z příspěvku zřizovatele (provoz), ze státního rozpočtu (mzdy) a vlastních příjmů, tj. poplatků (vybavení ŠD).

Výše příspěvku se stanovuje v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v platném znění, §14.

Úplata může být snížena či prominuta dle § 123, odst. 4, Školského zákona.

Rodiče přispívají na částečnou úhradu neinvestičních nákladů za pobyt dítěte ve školní družině.

Částka je stanovena na 100,- Kč za měsíc.

Platbu za daný měsíc je třeba uhradit nejpozději poslední týden v měsíci hotově, případně jednou za pololetí 500,- Kč.

Vybrané peníze jsou používány na nákup pomůcek (výkresy, papíry, pastelky, barvy, plastelína apod.) a hraček do školní družiny. Přehled o vybraných finančních prostředcích a způsobu jejich čerpání je průběžně aktualizován a lze do něj kdykoli nahlédnout.

3.7. Bezpečnost a ochrana zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků je zajištěna po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Žáci jsou vždy na začátku školního roku seznámeni s řádem ŠD a pravidly bezpečnosti při činnostech ve školní družině.

Zajištěny jsou podmínky hygienické – vhodný stravovací režim, zdravé prostředí užívaných prostor.

Dostupné jsou prostředky první pomoci, úrazy jsou evidovány v knize úrazů (ředitelna školy)

Pravidla bezpečnosti:

- vhodná obuv při jednotlivých činnostech
- pracovní a sportovní oděv, oblečení pro pobyt venku
- vymezení vhodných prostor ke sportu a hrám
- dostupnost prostředků první pomoci

V souladu s Celoročním plánem práce školy a Minimálním preventivním programem a Programem předškolního vzdělávání usilujeme o vytvoření příznivého klimatu školy, o prostředí pro dítě podnětné, zajímavé a obsahově bohaté, ve kterém zažívá pocit bezpečí a pohody fyzické i psychické. Takové prostředí umožňuje dítěti rozvíjet schopnosti spolupráce, komunikace, podporuje jeho sebevědomí. Žáci kladně přijímající sebe a své okolí jsou pak lépe připraveny odolávat tlakům okolí a odmítat aktivity poškozující jejich zdraví, nepodléhají později šikaně a zneužívání návykových látek.

Při nástupu do ŠD je žák seznámen s režimem a řádem ŠD, se všemi právy a povinnostmi. Je poučen o bezpečnosti při hrách ve třídě, v tělocvičně a školní zahradě. Je seznámen s režimem ve školní jídelně. Dále se zásadami pohybu po komunikacích. Dodržování těchto pravidel je soustavně kontrolováno.

Paní vychovatelka je poučena o zásadách BOZP, důsledně dodržuje dozory nad žáky po celou dobu jejich pobytu v ŠD, dohlíží na jejich chování a vhodnými

metodami a formami práce je vede k toleranci a ohleduplnosti, k zájmu podílet se na společných činnostech a k přijímání odpovědnosti za své jednání.

Paní vychovatelka poskytuje vhodnou formou věku dětí přiměřené informace o nebezpečích ze strany cizích lidí, drog apod. Všímá si vztahů mezi dětmi a reaguje na jejich problémy. Případné náznaky šikany či jiných negativních jevů v chování řeší ihned i ve spolupráci se školou.

4. Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání

4.1 PŘIHLÁŠENÍ, ODHLÁŠENÍ, VYLOUČENÍ ZE ŠKOLNÍ DRUŽINY:

Školní družina je k dispozici pro všechny žáky 1. až 5. ročníku školy, přičemž počet žáků nesmí překročit kapacitu stanovenou v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, tj. v případě ŠD při ZŠ Ryžoviště 40 žáků. Školní družinu mohou navštěvovat i žáci z druhého stupně nebo žáci ze stupně prvního, kteří nejsou žáky školy.

Mají-li rodiče zájem o umístění dítěte do školní družiny, vyzvednou si u vychovatelky Zápisový lístek do školní družiny, ve kterém vyznačí informace o rozsahu docházky a době a způsobu odchodu ze ŠD, závažné informace o zdravotním stavu dítěte a telefonický kontakt na sebe.

Informace uvedené v Zápisovém lístku jsou považovány za přísně důvěrné a je s nimi nakládáno v souladu s ustanoveními GDPR.

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy, umístění dítěte do ŠD není nárokové.

Činnosti ŠD se mohou na písemnou žádost rodičů zúčastňovat i žáci do družiny nezařazení, pokud se této činnosti neúčastní plný počet zařazených žáků.

V případě odhlášení dítěte rodičem ze ŠD je třeba oznámit tuto skutečnost paní vychovatelce písemnou formou.

Vyloučení ze školní družiny je považováno za krajní opatření, o kterém rozhoduje ředitel školy. Stane se tak v případě, že dochází ze strany žáka k výraznému porušování kázně a pořádku, k ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních, případně z jiných zvláště závažných důvodů. Vyloučení může následovat i po dlouhodobé neomluvené absenci. Rozhodnutí o vyloučení projedná ředitelka školy s rodiči a vyhotoví o něm zápis. Tuto skutečnost oznámí ředitelka školy také zřizovateli školského zařízení.

4.2 PODMÍNKY DOCHÁZKY DO ŠD, PODMÍNKY ODCHODU ZE ŠD, POSTUP PŘI NEVYZVEDNUTÍ ŽÁKA DO STANOVENÉ DOBY:

Přechod žáků do prostor ŠD po skončení vyučování se děje za dozoru vychovatelky ŠD, který si děti vyzvedává ze ZŠ, popř. za dozoru učitelů školy. Přechod žáků do zájmových kroužků školního klubu se děje za dozoru vedoucího kroužku, který si žáky vyzvedává v prostorách ŠD.

Docházka do ŠD je pro zapsané žáky povinná. Předem známou nepřítomnost rodiče oznamují vychovatelce ŠD písemně.

Odchod žáků ze ŠD se řídí sdělením rodičů v Zápisním lístku (dále ZL). Propuštění žáka ze ŠD v jinou dobu, popř. předání jiné osobě nežli uvedené v ZL lze pouze na základě – osobního oznámení rodiče vychovatelce nebo

- písemné žádosti rodičů s uvedením data a způsobu propuštění
- telefonickou žádostí rodiče.

Žáka nelze uvolnit ze ŠD pouze na základě jeho sdělení.

Vyzvedávat žáka ze ŠD je vhodné buď hned po obědě, ve 14:00 hod., aby výchovná a zájmová činnost ŠD v době mezi 13:00 a 14:00 nebyla narušována.

Pokud dítě nevyzvednou rodiče do 15. hod., školy, kontaktuje vychovatelka rodiče telefonicky (případné další příbuzné, uvedené jako kontakt v Zápisním lístku). Pokud není k dostižení nikdo ze zákonných zástupců žáky, kontaktuje vychovatelka pracovníky OSPOD, popř. Policii ČR.

Paní vychovatelka nese za žáka plnou odpovědnost po celou dobu pobytu v ŠD, před odchodem ze ŠD se žák vychovateli ohlásí a odchází jen s jeho souhlasem.

Rodiče mohou svá přání a informace sdělovat pí. vychovatelce v průběhu dopoledne na tel. č. 554 286 037 nebo prostřednictvím ředitele školy ráno před 8. hod. či na tel. 737 286 393.

Dotazy a připomínky k činnosti ŠD mohou rodiče adresovat a projednávat s paní vychovatelkou i ředitelem školy. Zapojení rodičů do činnosti ŠD a účast na jejích aktivitách je vždy vítána.

4.3. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SVP A NADANÝCH

4.3.1. Personální podmínky a organizační zajištění

Vychovatelka spolupracuje s třídními učiteli, zná individuální zvláštnosti dětí. Má vysokou míru empatie, správně vybranými aktivitami dokáže vzbudit zájem dětí o určité činnosti, podporuje jejich sebevědomí a rozvíjí osobnost dítěte.

Respektuje individualitu každého dítěte, jeho případné postižení či sociální znevýhodnění. Do oddělení ŠD může docházet maximálně 5 žáků s SVP.

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj i respektování případného zdravotního postižení či zdravotního nebo sociálního znevýhodnění.

4.3.2. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volnočasových aktivit, věnována průběžná zvláštní pozornost. Práce s nimi se bude řídit doporučeními školského poradenského zařízení.

Pro rozvoj talentovaných a nadaných žáků bude ŠD nabízet další doplňkové aktivity z oblasti jejich zájmů.

5. Konkrétní cíle vzdělávání

5.1. Věkové a individuální zvláštnosti účastníků

Vzhledem k tomu, že do školní družiny zařazujeme žáky 1. - 5. ročníku ZŠ, je třeba přihlížet k jejich věkovým a individuálním zvláštnostem. Zvolené činnosti volíme přiměřeně věku a individuálním možnostem dětí.

5.2. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní družina tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Není pokračováním školního vyučování, má svá specifika. Hlavním posláním naší školní družiny je zabezpečení odpočinku a relaxace žáků po vyučování. Věnujeme se zejména budování pozitivních vztahů ve skupině a aktivnímu trávení volného času.

Cílem vzdělávacího programu ve školní družině však není jen vyplňování volného času dětí zaměstnáním a aktivitami dle výchovných složek. Jejich prostřednictvím cíleně rozvíjíme kompetence žáků, jejich osobnost, dáváme dětem dostatek námětů pro samostatné naplňování volného času.

Stručná charakteristika aktivit:

- zájmové vzdělávání formou spontánních činností, odpočinku, relaxace hrou
- podporujeme smysluplné využití volného času dětí
- zlepšujeme komunikaci mezi dětmi
- vedeme žáky k tvořivosti, rozvíjíme jejich estetické vnímání
- zaměřujeme se na ochranu životního prostředí a ekologii
- učíme se chránit své zdraví i zdraví ostatních dětí
- rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého
- učíme se naslouchat jiným a být také slyšen
- podporujeme citlivé vztahy k lidem a přírodě
- respektujeme individuální dovednosti a schopnosti dětí
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodování, hodnocení a sebehodnocení
- vedeme žáky k rozpoznávání patologických jevů (život bez drog a jiných návykových látek)
- vedeme žáky k samostatnosti

- poskytujeme dětem příležitost k rozvíjení tvořivosti, fantazie, aktivity a samostatnosti, k rozvíjení slovní zásoby, ale také schopnosti naslouchat.

Kompetence vybavují žáky prakticky využitelnými dovednostmi.

Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány a rozvíjeny především tyto kompetence:

- k učení
- k řešení problému
- komunikativní
- sociální a interpersonální
- občanská
- k trávení volného času

Kompetence k učení:

- Žák započatou práci dokončí, hodnotí své výkony, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, umí získat poznatky z různých zdrojů, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů:

- Žák si všímá problémů, učí se je pochopit, přemýšlí o příčinách, plánuje řešení problémů, hledá různé způsoby jejich řešení, chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli. Rozlišuje správné a chybné řešení, dovede se přizpůsobit změnám, umí své rozhodnutí obhájit, uvědomuje si odpovědnost za své rozhodnutí, překonává překážky a činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní:

- Žák ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, umí vyjádřit svůj vlastní názor, komunikuje bez ostychu, umí promluvit na veřejnosti, umí se vyjádřit písemně, nezapomíná, že ke správné komunikaci patří naslouchat druhým, komunikuje kultivovaně.

Kompetence sociální a interpersonální:

- Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, uvědomuje si, že za ně nese odpovědnost, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, spolupracuje s ostatními žáky, dokáže přijmout kompromis, je tolerantní k odlišnostem mezi žáky, je solidární.

Kompetence občanská:

- Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, dbá na osobní zdraví i zdraví druhých, respektuje sociální a kulturní etnika, váží si a chrání tradice a kulturní dědictví, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času:

- Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy

v organizovaných i individuálních činnostech, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

5.3. Formy, metody a prostředky zájmového vzdělávání

Náplň činnosti školní družiny obsahuje:

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání, umožňuje aktivity zájmové i tělovýchovné. Zájmové kroužky jsou realizovány každoročně, jejich skladba je dána zájmem žáků o jednotlivé aktivity.

Příležitostné akce

Jsou to např. kulturní akce, výlety, akce společné pro celou školu.

Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní klidové činnosti, např. po obědě, po společně organizované činnosti žáků ve školní družině, činnosti v okrajových hodinách pobytu dětí v ŠD. Jsou to jejich vlastní spontánní aktivity.

Odpočinkové činnosti

- Jsou chápány jako aktivní odpočinek po jednostranné zátěži z vyučování, individuální hry, poslechové činnosti po obědě, rekreační činnosti při pobytu venku, apod.
- Nejdůležitějším prostředkem práce ve školní družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky.
- Hra umožňuje dětem vstupovat do různých rolí, situací a vztahů. Posiluje u dětí fantazii, tvořivost, vytrvalost při překonávání překážek a navozuje nejrůznější emoce: napětí a uvolnění, smutek a radost, vzrušení a uklidnění, nadšení.
- Hra napomáhá rozvoji nejrůznějších složek osobnosti dítěte – samostatnosti, zodpovědnosti, tvořivosti, rozhodnosti, schopnosti spolupráce, taktického myšlení i plánování, učí žáky vyrovnávat se s překážkami. Nabízí možnost cenných zpětných vazeb – účastník poznává lépe vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Metody práce ve školní družině:

- komunitní kruh, rozhovory, hry, motivační vyprávění,
- pohybové a smyslové hry ve třídě, tělocvičně, hřišti, zahradě
- poslech hudby, relaxace, tanec, pohybová improvizace,
- dramatizace pohádek, četba, časopisy,
- vycházky sportovní /louka, hřiště, les/,
- vycházky přírodovědné /okolí školy, rybník, les, louky/, orientace v přírodě, zdolávání terénních překážek
- soutěže k procvičení učiva, hry, doplňovačky, křížovky, rébusy
- práce v týmu při zájmové činnosti
- společenské a deskové hry,

- využívání nejrůznějších výtvarných a pracovních technik,
- sezonní činnosti /např. sáňkování, lyžování, saunování/,
- využívání interaktivní tabule, PC, DVD, CD

6. Obsah vzdělávání - všeobecný

6.1. Vymezení vzdělávacích oblastí a průřezová témata

Obsah vzdělávání je orientačně rozdělen do těchto vzdělávacích oblastí:

1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- vztah ke škole, obci
- vycházky, výlety

Lidé kolem nás

- příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy mezi dětmi
- vztahy ve škole
- pravidla soužití
- pravidla slušného chování
- principy demokracie
- práva a povinnosti

Lidé a čas

- regionální pověsti a báje
- tradice a zvyky
- návštěva kulturních akcí
- orientace v čase

Příroda a ekologická výchova

- rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody
- roční období
- vycházky v různých ročních obdobích do různých ekosystémů (les, louka, rybník)

Průřezová témata k dané oblasti

OSV

- Osobnostní rozvoj – poznání, sebepoznání
- Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy
- Morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, společnost
- Principy demokracie

Environmentální výchova

- Lidské aktivity, problémy životního prostředí
- Vztah člověka a prostředí

2. Umění a kultura

Výtvarné činnosti

- malování, kreslení, modelování
- ilustrace dětské knihy

Hudební výchova

- poslech hudby
- zpěv
- tanec
- hra na hudební nástroj

Jazyková a literární výchova

- četba dle vlastního výběru (knihy, časopisy)
- četba na pokračování – poslech
- návštěva knihovny

Průřezová témata k dané oblasti

OSV

- Osobnostní rozvoj – poznání, sebepoznání, kreativita
- Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy

MKV

- Lidské vztahy
- Kulturní diference

3. Člověk a zdraví

Hygiena

- správné hygienické návyky
- vhodný oděv a obuv pro různé činnosti

Sportovní aktivity

- míčové hry
- relaxace

- cvičení s velkými míči
- sportovní aktivity na hřišti
- dopravní výchova
- zájmová sportovní činnost

Průřezová témata k dané oblasti

OSV

- Osobnostní rozvoj – poznání, sebepoznání, psychohygiena
- Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy, kooperace
- Morální postoj – hodnoty, postoje

MKV

- Lidské vztahy

4. Člověk a svět práce

Pracovní činnosti

- seznámit děti s různými technikami a materiály – práce s papírem, textilem, modelínou, práce s keramikou, využívání recyklovaných materiálů
- rozvoj jemné motoriky, představivosti – práce se stavebnicemi

Průřezová témata k dané oblasti

OSV

- Osobnostní rozvoj – poznání, sebepoznání, psychohygiena
- Sociální rozvoj – poznávání lidí, komunikace, mezilidské vztahy, kooperace, kreativita
- Morální postoj – hodnoty, postoje

MKV

- Lidské vztahy

Environmentální výchova

- Lidské aktivity
- Vztah člověka přírody

Výše uvedené vzdělávací oblasti jsou součástí celoročního plánu ŠD a pravidelných akcí ŠD a podrobněji rozpracovány v tematických plánech vychovatelky.

7. Obsah vzdělávání - konkrétní

7.1 REŽIM DNE:

6:55 – 7:55	ranní družina příchod žáků do zařízení, odpočinkové a rekreační činnosti klidového charakteru – ranní pohádka, stolní a deskové hry, volné kreslení, omalovánky
11:35 – 12:40	odpolední družina přechod žáků ze školy <u>program:</u> rekreační činnosti, odstraňování únavy z vyučování hry a spontánní aktivity relaxace po skončení vyučování
12:40 – 13:00	hygiena + oběd
13:00 – 13:15	klidový režim – čtení na pokračování, poobědový relax
13:15 – 15:00	zájmová činnost rozvíjející osobnost žáka zaměřená na rozvoj dovedností a poznání j. řízená kolektivní nebo individuální činnost pondělí: č. pracovní úterý: č. zaměřené přírodovědně n. společenskovedně středa: č. výtvarné čtvrtek: č. hudební, taneční a dramatické pátek: č. sportovní

Režim dne není ztrnulý, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuálně změněné potřeby, klimatické podmínky apod.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním režim vyvážený. Dětem je dáván prostor pro spontánní hru, aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k aktivní účasti v řízených zájmových činnostech. Paní vychovatelka bere při plánování týdenních činností v úvahu i náměty dětí a dle možností je do programu zařazuje.

7.2 PROGRAMOVÉ ZAMĚŘENÍ ČINNOSTÍ VE ŠD BĚHEM ROKU:

Při plánování činností ŠD bere vychovatelka v úvahu věkové a individuální zvláštnosti dětí, přihlíží k podmínkám ŠD i klimatickým změnám, zohledňuje přání a náměty dětí a podporuje jejich aktivní účast na tvorbě programu. Při sestavování programu bere v úvahu Celoroční plán práce školy a Minimální program prevence sociálně patologických jevů.

Východiskem následujícího programového zaměření je přirozený běh času se všemi změnami v přírodě a významnými svátky a výročími, které zasahují do života dětí během celého školního roku.

Zaměření výchovně vzdělávací činnosti v průběhu jednotlivých měsíců:

Září:

Začínáme spolu

- poučení o bezpečnosti v době pobytu v ŠD
- seznámení se s prostory, režimem a vnitřním řádem ŠD a ŠJ
- adaptace na prostředí družiny, dodržování pravidel bezpečnosti a vzájemného soužití, seznamovací a teambuildingové hry a aktivity
- Naše škola, družina, obec** – bezpečná cesta do školy a po jejím okolí –
- vycházky – malujeme prvky našeho okolí – domy, stromy, osoby, zvířata,
- sběr přírodního materiálu – kaštiny, šípky, jeřabiny,...
- pobyt na školní zahradě

Říjen:

Chutě a barvy podzimu – co zraje, co je zdravé, ovoce a zelenina

- Vycházky – pozorování proměn a barev podzimu, sběr přírodního materiálu a práce s ním – barevné listy. Malujeme a modelujeme ovoce a zeleninu.
- Den zvířat
- Básničky a písničky s podzimní tematikou.
- Závěr měsíce – Můj domov Česká republika – vlajka, hymna. Na co jsem pyšný, co se mi líbí, kdo je slavný Čech a proč. Můj vzor.

Listopad:

Památka zesnulých vs. Halloween

- proč vzpomínáme, chování na pietních místech – vycházka na místní hřbitov.
- Osłavy v jiných částech světa – Halloween – třesťení v maskách, výroba halloweenských dekorací – Halloweenské nocování.
- Připravujeme se na zimu** – První sníh – výtvarné práce se zimní tematikou – obměna výzdoby za zimní.
- Soutěživé hry v tělocvičně – turnaje – švihadla, hula-hop,

badminton, vybíjená, florbal apod. Dodržujeme pravidla hry.

Prosinec:

- **Mikuláš a Vánoce za dveřmi** – pečení a zdobení vánočních perníčků, výroba vánočních ozdob, vánoční výzdoba – ŠD, ZŠ, OÚ
výroba drobných dárků, výroba vánočních dekorací (adventní věnec)
- **Ván. zvyky a tradice – koledy** spolupráce se školou při nácviku a přípravě vánoční besídky pro veřejnost
- **vánoční nocování s večerí a rozdáváním dárků**

Leden:

- **Nový rok** – co od něj očekávám, jaký byl ten starý, v čem se mohu zlepšit, jak mohu pomoci jiným – pokus o sebehodnocení 1. pololetí šk. roku. Běh času, letopočet
- **Zimní sporty** – sáňkování, bobování, lyžování – bezpečnost při zimních sportech
- **Zima v přírodě** – stopy ve sněhu, výtvarné činnosti se zimní tematikou – zpracování symbolů zimy – vločky, rampouchy, větve stromů

Únor:

Nejlepší sněhulák – soutěž

Masopust – výroba karnevalových masek – maškarní bál spolu s MŠ

Březen:

Přichází jaro – den se prodlužuje, příroda se probouzí, první známky jara v přírodě – jarní květiny.

Moje nejmilejší knížka, nejmilejší hrdina – co se mi na ní/něm líbí,

- co mi dává četba, oblíbený autor, ilustrátor, vlastní ilustrace oblíbené knížky n. příběhu.
- Jak správně mluvit a neudělat si uzal na jazyku – soutěž v jazykolamech.
- Postupná obměna zimní výzdoby – jarní květiny
- návštěva knihovny

Duben:

Velikonoce – velikonoční výzdoba, zdobení kraslic, velikonoční tradice

Duben – měsíc ptáčků – ptáci se k nám vrací – pozorování změn v přírodě.

22. duben – Den Země – prostředí, ve kterém žijeme,

- vycházky zaměřené na sledování vlivu člověka na krajinu kolem nás,
- jak můžeme Zemi pomoci. Recy-věci – výroba z netradičních nebo recyklovaných a recyklovatelných materiálů

Květen:

Den matek – co dělá maminkám radost – výroba dárku, výroba přáníček, nácvik na besídku. Vztahy v rodině.

I zvířátka mají své rodiny – zvířata a jejich mláďata – péče a starostlivost o domácí zvířata.

Můj zvířecí mazlíček – výtvarné práce s touto tematikou

Konečně na kole – bezpečnost na silnici, povinná výbava kola,

Pravidla silničního provozu při jízdě na kole. Jízda zručnosti.

- Zásady první pomoci, tísňová telefonní čísla.

Červen:

- *Den dětí* – zábavné odpoledne

- *Všechno kvete* – poznávání druhů rostlin, léčivky, jedovaté rostliny.

Pokus o herbář.

- *Školní výlet* – co se mi líbilo – výtvar. činnosti

- *Zahradní slavnost*

- *Těšíme se na prázdniny* – bezpečnost při koupání, opatrnost v kontaktu s neznámými lidmi.

Do programu mohou být zařazeny i další témata a činnosti, které se vyskytnou v průběhu roku – např. zapojení do výtvarných, sportovních aj. soutěží, návštěva divadla apod.

Při naplňování uvedeného programového zaměření se budou do výchovně vzdělávacích činností promítat průběžně i následující **obecné cíle**:

- Vytváření kladného vztahu k místu, ve kterém žijí, k ochraně všeho živého, životního prostředí a kulturních a historických památek
- Vytváření zdravého životního stylu, smysluplného trávení volného času, ochraně před zneužíváním návykových látek,
- Bránit projevům násilí, ponižování, učit se respektovat názor a právo druhých, nést odpovědnost za svá rozhodnutí a činy, chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, vyjádřit nesouhlas v situacích, které to vyžadují (ohrožujících zdraví apod.), požádat o pomoc
- Pečovat o estetický vzhled vlastní i okolního prostředí. Výsledky výtvarných a pracovních činností prezentovat veřejnosti
- Vážít si výsledků lidské práce, bojovat proti vandalizmu
- Věnovat zvýšenou pozornost dětem ze znevýhodněného socio-kulturního prostředí, dětem s oslabeným rodinným zázemím, dětem se zdravotním postižením
- Dbát na pravidla slušného chování v různých situacích – stolování, jednání s dospělými, na společenských akcích
- Dodržovat a upevňovat základní hygienická pravidla a návyky podporovat sebeobslužné návyky.

Dodatek č.1

Ochrana osobních údajů ve škole (pedagog, žák)

Pedagogičtí pracovníci a ostatní zaměstnanci školy mají povinnost ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje dětí, žáků a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí a žáků a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení, s nimiž přišli do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dále nezpracovávat.

Právo dětí a zákonných zástupců dítěte na přístup k osobním údajům, na opravu a výmaz osobních údajů a právo vznést osobní námitku proti zpracování osobních údajů se řídí Směrnicí ředitelky školy k ochraně osobních údajů.

Zpracování osobních údajů dítěte za účelem propagace školy (webové stránky, propagační materiály, fotografie) je možné pouze s výslovným souhlasem zákonných zástupců dítěte.

Pořizování zvukových a obrazových záznamů osob (pedagog, dítě) bez jejich výslovného svolení je v rozporu s občanským zákoníkem (§ 84 a § 85 zákona č. 89/2012 Sb.).